

Temeljem članka 29. stavka 3. Zakona o osnovnom školstvu ("Narodne novine Hercegbosanske županije", broj 12/04.), Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa **donosi**

PRAVILNIK

o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju darovitih učenika

Članak 1.

Ovim Pravilnikom uređuje se način uočavanja, školovanja, poticanja i praćenja darovitih učenika te uvjeti i postupak pod kojima učenik može završiti osnovnu školu u kraćem vremenu od propisanog.

I. OPĆE ODREDBE

Članak 2.

Darovitost je sklop osobina koje učeniku omogućavaju trajno postignuće natprosječnih rezultata u jednom ili više područja ljudske djelatnosti, a uvjetovano je visokim stupnjem razvijenosti pojedinih sposobnosti, osobnom motivacijom i izvanjskim poticajem.

Darovitost je spoj triju osnovnih skupina, osobina: natprosječnih općih ili specifičnih sposobnosti, motivacije i visokog stupnja kreativnosti.

Prema sposobnostima područja darovitosti su:

1. opće intelektualne sposobnosti,
2. stvaralačke (kreativne) sposobnosti,
3. sposobnosti za pojedina nastavna i znanstvena područja,
4. socijalne i rukovodne sposobnosti,
5. sposobnosti za pojedina umjetnička područja,
6. psihomotorne sposobnosti.

II. UOČAVANJE I UTVRĐIVANJE DAROVITIH UČENIKA

Članak 3.

Uočavanje i utvrđivanje darovitih učenika je stručan i kontinuiran proces koji obuhvaća sve učenike na svim dobnim razinama cjelokupnog odgojno-obrazovnog razvoja.

Članak 4.

Uočavanje i procjenjivanje osobina darovitih učenika ostvaruju učitelji i stručni suradnici osnovne škole. Škola će se koristiti podacima i mišljenjima roditelja, odgojitelja u dječjim vrtićima i drugih stručnjaka - realizatora programa u koje je učenik uključen izvan škole.

Na temelju uočavanja i procjenjivanja utvrđuje se kod učenika darovitost za pojedino područje iz članka 2. stavka 3. ovog Pravilnika.

Stručni tim iz stavka 2. ovoga članka osniva učiteljsko vijeće, a formira se prema potrebi od učitelja razredne i predmetne nastave, psihologa, pedagoga i drugih stručnjaka.

Zavod za školstvo izradit će stručne upute i instrumentarij za utvrđivanje darovitih učenika (skale procjena za učitelje, upitnike za roditelje, sociometrijske tehnike, različite tipove psihometrijski valjanih testova itd).

III. POTICANJE DAROVITIH UČENIKA

Članak 5.

U cilju razvoja darovitih učenika, osnovne škole će omogućiti:

1. rad po programima različite težine i složenosti za sve učenike,
2. izborne programe,
3. grupni i individualni rad,
4. rad s mentorom,
5. raniji upis,
6. završavanje osnovnog obrazovanja u kraćem vremenu od propisanog,
7. izvannastavne i izvanškolske aktivnosti,
8. kontakte sa stručnjacima iz područja interesa,
9. pristup izvorima specifičnog znanja.

Članak 6.

Učenici utvrđeni kao daroviti svladavaju redoviti ili diferencijalni nastavni program u razrednom odjelu, u posebnoj odgojno-obrazovnoj skupini i individualno.

Diferencirani program iz stavka 1. ovoga članka obogaćen je sadržajima i metodama rada značajnim za razvoj darovitosti i napredovanje učenika.

U odgojno-obrazovnoj skupini iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju se dijelovi nastavnog programa za koje učenici imaju sposobnosti i pokazuju interes. Odgojno-obrazovnu grupu čine učenici podjednake obrazovne razine.

Za učenika koji pokazuje izrazite sposobnosti za pojedino područje škola organizira individualni rad i osigurava mu mentora.

U odgojno-obrazovnoj skupini iz stavka 1. ovoga članka može biti najviše 5 učenika.

Rad u odgojno-obrazovnoj skupini i individualni rad ostvaruje se u redovitoj nastavi tjednim opterećenjem učenika prema članku 37. Zakona o osnovnom školstvu.

Općinski organ uprave nadležan za poslove školstva utvrdit će kriterije za formiranje posebnih razrednih odjela koje čine daroviti učenici iz više škola.

Članak 7.

Diferencirane programe iz svih nastavnih predmeta i područja i programe izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti izrađuje škola na osnovi okvirnog programa za darovite učenike koji donosi Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa (u daljem tekstu: Ministarstvo)

IV. ZAVRŠAVANJE OSNOVNE ŠKOLE U KRAĆEM VREMENU OD PROPISANOG

Članak 8.

Učenici osnovne škole mogu u jednoj školskoj godini završiti dva razreda. Učenik od I. do III. razreda osnovne škole može završiti dva razreda u jednoj školskoj godini ako se na osnovi objektivnog ispitivanja čitanja s razumijevanjem, pismenosti i matematičkog znanja i znanja iz drugih nastavnih predmeta utvrdi da je razina njegova znanja viša ili jednaka učenicima u godinu dana starijem razredu.

Učenik od IV. do VIII. razreda može u jednoj godini završiti dva razreda polaganjem razrednog ispita.

Razredni ispit iz stavka 3. ovoga članka učenik ne polaže iz nastavnog predmeta u kome je unutar diferenciranog programa svladao sadržaje programa razreda u koji ubrzano prelazi.

Učiteljsko vijeće donosi odluku iz stavka 4. ovoga članka na osnovi uvida u dokumentaciju o poticanju i praćenju darovitosti učenika.

Članak 9.

Odluku o završavanju osnovne škole u kraćem vremenu od propisanog iz članka 8. stavka 2. i 3. ovog Pravilnika donosi učiteljsko vijeće na zahtjev učenika, roditelja, odnosno staratelja, ili razrednog učitelja nakon pribavljenog mišljenja komisije.

Komisiju iz stavka 1. ovoga članka osniva učiteljsko vijeće i čine je pedagog, psiholog i razredni učitelj, a po potrebi i liječnik. Komisija utvrđuje zdravstvenu, psihološku i pedagošku opravdanost zahtjeva.

Članak 10.

Odluku o završavanju osnovne škole u kraćem vremenu od propisanog donosi učiteljsko vijeće uz pristanak i, u pravilu, prisustvo roditelja, odnosno staratelja.

Učiteljsko vijeće dužno je donijeti odluku o završavanju osnovne škole u kraćem vremenu od propisanog u roku mjesec dana od dana podnošenja zahtjeva.

Škola je dužna pismeno izvijestiti učenika i roditelja, odnosno staratelja o odluci učiteljskog vijeća.

V. PRAĆENJE DAROVITIH UČENIKA

Članak 11.

Škola je dužna voditi evidenciju i dokumentaciju o darovitim učenicima koji su završili osnovnu školu u kraćem vremenu od propisanog.

Općinski organ uprave nadležan za poslove školstva vodi evidenciju darovitih učenika.

Elemente praćenja, sadržaj dokumentacije i način vođenja evidencije iz stavka 1. i 2. ovoga članka izradit će Zavod za školstvo.

Podaci o svladavanju programa za darovite učenike i podaci o završavanju osnovne škole u kraćem vremenu od propisanog unose se u javne isprave iz članka 92. Zakona o osnovnom školstvu.

Članak 12.

Temeljem članka 16. stavka 2. Zakona o osnovnom školstvu osnovna škola treba službama profesionalne orijentacije omogućiti uvid u dokumentaciju iz članka 11. stavka 1. ovoga Pravilnika.

Osnovna škola će dokumentaciju iz članka 11. stavka 1. ovoga Pravilnika proslijediti srednjoj školi u kojoj učenik nastavlja obrazovanje.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 13.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju darovitih učenika («Narodne novine Hercegbosanske županije», broj 13/99.).

Članak 14.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama Hercegbosanske županije".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA
Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa

Broj: 06-01-02-496/05.
Livno, 8. lipnja 2005. godine

MINISTAR
Marin Ivić